Martti Mannersuo **9.10.2018**

Maa- ja metsätalousministeriön maa- ja metsätalousvaliokunta

Susikannan hoitosuunnitelmaan

Susikantaa alettiin kasvattaa maassamme 1980 –luvun tienoilla ja jo vuonna 1994 Perhoon myönnettiin neljän suden kaatolupa. Neljä sutta myös ammuttiin, mutta niistä vain yksi oli muistuttanut puhdasrotuista sutta. Muut olivat ilmeisesti koirasusia.

Vuosituhannen vaihteen tietämillä alettiin laatia maahamme ensimmäistä sudenhoitosuunnitelmaa. Sudenhoitosuunnitelma vahvistettiin v. 2005. Siinä susien määrän alarajaksi hyväksyttiin 20 lisääntyvää susiparia.

Susikanta kasvoi ja levittäytyi maahamme melko laajalle alueelle. Sudet alkoivat ilmaantua pihapiireihin, tappoivat koiria ja muita kotieläimiä eikä kansalaisilla ollut keinoja vaikuttaa susien käyttäytymiseen eikä susien määrään.

Seuraava sudenhoitosuunnitelma vahvistettiin kymmenen vuotta myöhemmin v. 2015. Siinä susien määrän alarajaksi runnottiin 25 lisääntyvää susiparia tarkentaen, että se tarkoitti 25 susilaumaa. Kysyin eräässä tilaisuudessa sudenhoitosuunnitelman valmistelijalta susien määrän voimakkaan kasvattamisen syytä, vaativatko sitä maaseudun asukkaat, vai oliko se vain suojelijoiden halu ja tahto. En saanut siihen kunnollista vastausta.

Kummassakaan sudenhoitosuunnitelmassa ei ole juuri otettu huomioon koiran avulla metsästystä. Hyvän esimerkin siitä kuulin radiohaastattelussa v. 2015. Riistapäivillä radiossa haastateltu sudenhoitosuunnitelman valmistelija totesi: ”Jos alueella todetaan susia olevan, koiran avulla metsästävien pitää siirtyä muualla.”

Niinpä. Se ei kuitenkaan ole kovin yksinkertaista. Koiran avulla metsästäminen, koiran irtilaskeminen ei ole jokamiehen oikeus. Siihen pitää olla maanomistajan tai metsästysoikeuden haltijan lupa. Varsinkin Länsi-Suomessa metsäsarat ovat suhteellisen pieniä ja metsästysseurojen metsästysalueet paljolti niin pieniä, ettei luvallista uutta turvallista irtilasku- ja metsästyspaikkaa niin vain ole käytettävissä.

Mielestäni koiran avulla metsästävillä pitää olla turvallinen mahdollisuus laskea koira irti ja metsästää kaikkialla, missä heillä on siihen lainmukainen oikeus. Metsästyskoirien metsästyskäyttöoikeutta ei tule siirtää susille.

Susikannan kasvattaminen ja levittäminen on kuitenkin hyvää vauhtia lopettamassa maastamme ikiaikaisen koiran avulla metsästämisen. Samalla se lopettaa metsästyskoiranomistajien sosiaalisen ja liikunnallisen yhteistyön. Se tulee olemaan yhteiskunnalle suuri menetys, sillä kyseinen metsästysmuoto ylläpitää ja kohottaa harrastajien mielen hyvinvointia, arkista työkykyä ja kestävyyskuntoa ja sitä kautta koko yhteiskunnan hyvinvointia.

Korostan, että nykyisistä metsästyskorttisuorituksista joka neljännen suorittaa nainen. Naiset tulevat metsästyksen pariin nimenomaan koiratoiminnan kautta. Nykyisin koiraharrastus on paljolti perheiden yhteinen harrastus. Se saa heidät liikkumaan luonnossa. Susikannan kasvattamisella tämä hyvä ja terveellinen kehitys katkaistaan, koska luonnossa liikkuessa perheen metsästyskoiralla on vaara tulla susien tappamaksi.

Metsästyskoiran siis perheenjäsenen menettäminen suden tappamana ei tule korvatuksi pienellä rahasumalla, kun hyväksytystä korvausmäärästä yhteiskunta on maksanut suurelta osin vain puolet. Yhteiskunnalle koiran avulla metsästäminen on paljon edullisempaa terveyttä, hyvinvointia ja erilaisia muita vapaaehtoisia palveluja tuottavana toimintamuotoina, kuin veronmaksajia tolkuttomasti taloudellisesti rasittava susikanta. Metsästyskoiraharrastajat eivät tarvitse liikuntaansa isoja halleja, eivät rakennettuja reittejä, he osaavat kulkea umpimetsässä.

Lisäksi pitää huomioida, että koiran avulla metsästämisen lopettaminen hävittää maastamme myös kotimaisen koiranjalostuksen saavutukset, kolme metsästyskoirarotua. Metsästyskoirarotumme ovat suomenpystykorva, karjalankarhukoira ja suomenajokoira. Niitä sanotaan maamme kansallisaarteiksi. Näyttää kuitenkin, että myös ne halutaan uhrata susille.

Metsästys ja metsästyskoiratoiminta vaikuttavat suuresti myös maamme elinkeinoelämään. Koiran avulla metsästämisen lopettaminen tulee vaikeuttaamaan mm. vaate-, kenkä-, koiranruoka- ja tarvikekauppojen toimintoja. Noiden alojen työntekijöille voi tulla irtisanomisia.

Jatkuva susikannan määrällinen kasvattaminen ei ole maaseudun kansalaisten yleinen halu ja tahto, vaan se halu ja tahto tulee muualta. Nykyisin näyttää siltä, että päättäjistö viis veisaa maaseudun asukkaiden asumis- ja elämisrauhasta.

Maa- ja metsätalousvaliokunnan selvityksessä korostettiin mm. kustannustehokasta ja läpinäkyvää susikantojen seurantaa. Hyvä niin. Itse peräänkuulutan erityisesti avointa ja läpinäkyvää susitutkimusta kokonaisuudessaan. Esimerkiksi susista tehty DNA-verrokkiaineisto pitäisi saada kaikkien tarkasteltavaksi, mutta sitä ei ole suostuttu antamaan. Se ei vähäisimmässäkään määrin lisää luottamusta ja uskottavuutta susitutkimukseen ja viranomaisiin.

Toimenpiteitä

1. Susien metsästys tulee sallia niin, että susikannan ala-/yläraja on 15 lisääntyvää susiparia maamme erämaissa
2. Elinkeinoaan puolustavalla tulee olla kiistaton jokamiehen tappo-oikeus lähestyviin susiin
3. Koiran ja muiden kotieläimen kimppuun käyvän suden kiistaton tappo-oikeus kaikkialla
4. Asutuksen piiriin tulevien susien tappo-oikeus on oltava oikeutettua ilman turhia ”kattilankansia”
5. Susitutkimuksesta on tehtävä avoin ja läpinäkyvä, dna –verrokkiaineistonkin osalta
6. Susien suojeluluokkaa on helpotettava
7. Koirasudet eli sekarotuiset villit koirat pitää nopeasti tappaa
8. Kaatolupabyrokratiaa pitää vähentää